

İmmiqrasiya haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Birinci fəsil. Ümumi müddəalar

Maddə 1. Qanunun məqsədi

Bu Qanun əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasına immiqrasiyasını və bununla bağlı münasibətləri tənzimləyir.

Maddə 2. İmmiqrasiya haqqında qanunvericilik

Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, bu Qanun və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktları ilə tənzimlənir.

Maddə 3. Əsas anlayışlar

Bu Qanunda istifadə edilən anlayışlar aşağıdakı mənaları daşıyır:

- immiqrasiya** — bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasına ~~müvəqqəti və ya~~ daimi yaşamağa gəlməsi;
- immiqrant** — bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikası ərazisində *daimi yaşamaq üçün icazə verilmiş* əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər;
- immiqrasiya kvotası** — bir il ərzində müvafiq ölkələrdən Azərbaycan Respublikasına ~~gəlmələrinə icazə verilən~~ əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin sayının son həddi.

İkinci fəsil. İmmiqrasiya haqqında vəsatətə baxılması

Maddə 4. İmmiqrasiya haqqında vəsatət

Azı iki il Azərbaycan Respublikasında qanuni əsaslarla müvəqqəti yaşayan 18 yaşına çatmış fəaliyyət qabiliyyəti olan əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasında daimi yaşamaq üçün (immiqrant statusu almaq üçün) müvafiq icra hakimiyyəti orqanına vəsatət verə bilər. Vəsatət şəxsin Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti yaşamaq üçün icazəsinin müddətinin bitməsinə azı 3 ay qalmış verilməlidir.

Əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər vəsatətlərində Azərbaycan Respublikasına immiqrasiyasını əsaslandırmaqlıdır.

İmmiqrasiya haqqında vəsatətə notarial və ya ona bərabər tutulan qaydada təsdiq edilən aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

- doğum haqqında şəhadətnamə və ya ona bərabər tutulan başqa sənəd;

2) ailə tərkibi haqqında (ailə üzvlərinin adı, soyadı, təvəllüdü, məşğuliyyəti, yaşadığı və ya olduğu yer göstərilməklə) arayış, nigah haqqında şəhadətnamənin surəti, əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərlə immiqrasiya edən 14 yaşından 18 yaşınadək olan uşaqların immiqrasiyası haqqında yazılı razılığı;

3) *immiqrant statusu almaq istəyən* şəxslərin sağlamlığı haqqında arayış;

4) Azərbaycan Respublikası vətəndaşı və ya Azərbaycan Respublikası ərazisində daimi yaşayan şəxs ölkədə qaldıqları vaxtda təminatı öz üzərinə götürdüyü hallar istisna olmaqla, əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin və onlarla gələn ailə üzvlərinin minimal tələbatını ödəyə bilən vəsaiti olması barədə sənəd;

5) əcnəbilərin vətəndaşlığını, vətəndaşlığı olmayan şəxslərin isə vətəndaşsızlığını təsdiq edən sənəd;

6) əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin peşə ixtisasını təsdiq edən sənədlər;

7) *Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti yaşamaq üçün icazə*;

8) *Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti yaşamaq üçün icazə alınmasına əsas olmuş halların aradan qalxmadığını sübut edən sənədlər*;

9) *dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbz*.

Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya haqqında vəsatətin rədd edilməsi əsaslarının mövcudluğunun müəyyən edilməsi üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən əlavə sənədlər tələb oluna bilər.

Maddə 5. İmmiqrasiya haqqında vəsatətə baxılması

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı *iki* ay müddətində Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya haqqında vəsatətə baxır və qərar qəbul edir.

Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya haqqında vəsatətə baxılması qaydalarını, ~~immiqrasiyanın növlərini və müddətlərini~~ müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müəyyən edir.

Maddə 6. İmmiqrasiya haqqında vəsatətə bağlı rüsum

~~İmmiqrasiya haqqında vəsatət verildikdə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada dövlət rüsumu ödənilir.~~

Maddə 7. Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya haqqında vəsatətin rədd edilməsinin əsasları

Əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya haqqında vəsatəti aşağıdakı hallarda rədd edilə bilər:

1) onların immiqrasiyası Azərbaycan Respublikasının dövlət təhlükəsizliyinə və ya ictimai asayişə zərər vura biləcəyi hallarda;

2) həmin şəxslər siyahısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilən təhlükəli yoluxucu xəstəlik virusu daşıyıcısı olduqda;

3) onların şəxsiyyətini təsdiq edən sənədləri olmadıqda;

4) həmin şəxslər Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya üçün icazə almaq məqsədi ilə saxta sənədlər və ya yalan məlumatlar təqdim etdikdə;

5) *həmin şəxslər qəsdən ağır və ya xüsusilə ağır cinayət törətdiyinə görə məhkum olunduqda, əgər məhkumluqları qanunla müəyyən edilmiş qaydada ödənilməmişdirsə və ya götürülməmişdirsə;*

6) həmin şəxslər əvvəllər Azərbaycan Respublikası hüduqlarından çıxarıldıqda;

7) Azərbaycan Respublikası vətəndaşı və ya Azərbaycan Respublikası ərazisində daimi yaşayan şəxs təminatı öz üzərinə götürdüyü hallar istisna olmaqla, əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin və onlarla gələn ailə üzvlərinin minimal tələbatını ödəyə bilən vəsaiti olmadıqda.

8) *həmin şəxslər xarici dövlətdə daimi yaşamaq üçün Azərbaycan Respublikasının ərazisini tərk etdikdə;*

9) *onların Azərbaycan Respublikasının ərazisində müvəqqəti yaşamağa icazə alması üçün əsas olmuş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı ilə bağlanmış nikahı etibarsız hesab edildikdə.*

Maddə 8. İmmiqrasiyaya icazə verilməməsi haqqında qərardan şikayət verilməsi

Azərbaycan Respublikasına immiqrasiyaya icazə verilməməsi haqqında qərardan Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq *inzibati qaydada və (və ya) məhkəmə qaydasında şikayət verilə bilər.*

Maddə 9. İmmiqrasiya haqqında vəsatətə təkrar baxılması

İmmiqrasiya haqqında vəsatət rədd edildikdə, təkrar vəsatətə bu Qanunun 7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallar aradan qalxdıqdan sonra baxıla bilər.

Üçüncü fəsil. İmmiqrantların hüquqi vəziyyəti

Maddə 10. İmmiqrant statusu

Azərbaycan Respublikasında immiqrant statusu Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, «Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqi vəziyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu, bu Qanun və digər qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunur.

Azərbaycan Respublikasında qanuni əsaslarla müvəqqəti yaşayan əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasında daimi yaşamaq hüququ (immiqrant statusu) verilir.

İmmiqrant statusu beş il müddətinə verilir. Bu müddət bitdikdən sonra əcnəbinin və vətəndaşlığı olmayan şəxsin müraciətinə əsasən daimi yaşamaq üçün verilmiş icazə beş il müddətinə uzadıla bilər. Uzadılmaların sayı məhdudlaşdırılmır. Uzadılma barədə vəsatət daimi yaşamaq üçün icazənin müddətinin bitməsinə azı 3 ay qalmış verilməlidir.

İmmiqrantlar Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün müəyyən edilən hüquq və azadlıqlardan istifadə edirlər və müvafiq vəzifələri yerinə yetirirlər.

Əcnəbilərə və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərə Azərbaycan Respublikasında daimi yaşamaq hüququ (immiqrant statusu) verilməsi barədə qərar müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən qəbul edilir. İmmiqrant statusu almış şəxslərə Azərbaycan Respublikasının ərazisində daimi yaşamaq üçün icazə vəsiqəsi verilir. Vəsiqənin təsviri, spesifikasiyası və nümunəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilir.

~~Maddə 11. İmmiqrasiyaya icazə alan əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasına gəlməsi~~

~~Azərbaycan Respublikasına immiqrasiyaya icazə alan əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər «Ölkədən getmək, ölkəyə gəlmək və pasportlar haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunu maddələri ilə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikası ərazisinə gələ bilər.~~

~~Azərbaycan Respublikasına daxil olduqda immiqrasiya edən əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs (onunla gələn ailə üzvləri) mütəlcq tibbi müayinədən keçməlidir.~~

~~Bu Qanunun 7-ci maddəsində göstərilən hallar müəyyən olunduqda əcnəbinin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsin Azərbaycan Respublikası ərazisinə buraxılmalarından imtina olunur.~~

~~Maddə 12. İmmiqrant statusu almış şəxslərin yaşayış yeri üzrə qeydiyyatı~~

~~İmmiqrant statusu almış əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən yaşayış yeri üzrə qeydiyyata alınrlar.~~

~~İmmiqrant statusu almış şəxs yaşayış yerini dəyişdikdə 10 gündən gec olmayaraq yeni yaşayış yeri üzrə qeydiyyata alınması üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına müraciət etməlidir.~~

~~Maddə 13. İmmiqrant statusunun ləğv edilməsi~~

~~İmmiqrant statusu aşağıdakı hallarda ləğv edilir:~~

- ~~1) saxta sənədlər və yalan məlumat əsasında Azərbaycan Respublikası ərazisində yaşamağa icazə aldıqda;~~
- ~~2) Azərbaycan Respublikasının dövlət təhlükəsizliyi və ya ictimai asayiş üçün təhlükə törətdikdə;~~

3) Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş hallarda əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər barəsində Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxartma tətbiq edildikdə.

4) daimi yaşamaq üçün xarici dövlətə getdikdə;

5) il ərzində altı aydan çox Azərbaycan Respublikasının ərazisindən kənarda olduqda.

Əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin immiqrant statusundan məhrum edilməsi və Azərbaycan Respublikası ərazisindən çıxarılması haqqında qərarı *məhkəmə (hakim)* qəbul edir.

İmmiqrantların Azərbaycan Respublikası ərazisindən çıxarılması müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilir

İmmiqrant *məhkəmənin qərarı qanuni qüvvəyə mindikdən sonra 7 gün* ərzində Azərbaycan Respublikası ərazisini tərk etmədikdə məcburi qaydada Azərbaycan Respublikası ərazisindən çıxarılır. İmmiqrantın Azərbaycan Respublikası ərazisindən məcburi çıxarılması qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunur.

İmmiqrant ağır və xüsusilə ağır cinayət törətdikdə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 52-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara məcburi çıxarıla bilər.

Bu maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş immiqrantın Azərbaycan Respublikasının ərazisindən çıxarılması Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

Dördüncü fəsil. Azərbaycan Respublikasında immiqrasiyanın dövlət tənzimi

Maddə 14. Azərbaycan Respublikasında immiqrasiyanın idarə edilməsi

Azərbaycan Respublikasında immiqrasiya müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən idarə olunur.

Maddə 15. İmmiqrasiya kvotası

Azərbaycan Respublikasına immiqrasiya sahəsində dövlət tənzimini həyata keçirmək məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən immiqrasiya kvotaları müəyyən edilir.

Hər yeni ilin başlanmasına üç ay qalmış müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən immiqrasiya kvotası müəyyən olunur.

Zəruri hallarda immiqrasiya kvotaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən məhdudlaşdırıla bilər.

Maddə 16. İmmiqrantın yerli şəraitə uyğunlaşması

İmmiqranta öz arzusu ilə Azərbaycan dilinin, Azərbaycan Konstitusiyası və qanunlarının öyrənilməsi üçün imkan yaradılır.

Azərbaycan Respublikasında immiqrantların yerli şəraitə uyğunlaşdırılması qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Beşinci fəsil. Yekun müddələri

Maddə 17. İmmiqrantların məsuliyyəti

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyini pozan immiqrant hüquqi məsuliyyətə cəlb olunur.

Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarında törədilən cinayət əməlinə görə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri ilə müəyyən edilən geri verilmədən imtina halları istisna olmaqla immiqrant cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və ya qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə hökmü ilə təyin olunan cəzanın icrası üçün başqa dövlətə geri verilə bilər.

Maddə 18. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu Qanun dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 22 dekabr 1998-ci il

№ 592-IQ

«Azərbaycan» qəzetində dərc olunmuşdur (18 mart 1999-cu il, № 61).

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc olunmuşdur (31 mart 1999-cu il, № 3, maddə 156)

5 oktyabr 2001-ci il tarixli, 183-IIQD nömrəli; 12 oktyabr 2001-ci il tarixli, 203-IIQD nömrəli; 30 dekabr 2003-cü il tarixli, 568-IIQD nömrəli; 30 aprel 2004-cü il tarixli, 643-IIQD nömrəli; 9 oktyabr 2007-ci il tarixli, 430-IIIQD nömrəli; 24 iyun 2008-ci il tarixli, 658-IIIQD nömrəli; 2 fevral 2009-cu il tarixli, 764-IIIQD nömrəli; 30 iyun 2009-cu il tarixli, 858-IIIQD nömrəli; 26 noyabr 2009-cu il tarixli, 923-IIIQD nömrəli Qanunlara əsasən dəyişikliklər və əlavələrlə